

Binnenshuis komt slechts één uitgesproken kleur telkens terug: oranje. Ook in de centrale keuken. De lampjes zijn lukraak geplaatst „als vliegen tegen het plafond”.

Rechts: de schuine wanden geven het Sodae Huis een heel bijzondere vorm. Boven de ramen zit een gootje waardoor de regen geen sporen nalaat op de glazen wanden.

EEN BUNKER IN DE POLDER

EEN HUIS ALS EEN ZWERFKEI, VERZONKEN IN HET
LANDSCHAP, MAAR MET PRACHTIG UITZICHT. ARCHITECT
DON MURPHY OMZEILDE MEESTERLIJK HET VERPLICHTE
HOLLANDSE PUNTDAK VIA EEN ASYMMETRISCH
'TIENVLAK' MET SCHUINE ZIJDEN.

DOOR EVELIEN VANHERCK - FOTO'S SVEN EVERAERT

Vanzelfsprekendheden in vraag stellen en er iets leukers, mooiers of beters tegenover stellen. Het is niet iedereen gegeven, maar Don Murphy heeft er een stelregel van gemaakt. De van oorsprong Ierse architect is partner van het Nederlandse architectenbureau VMX. Toen hij en zijn vrouw Sylvie vier jaar geleden dit stuk grond, net buiten Amsterdam, kochten, stond er een oud, vervallen huis op. Ze lieten het afbreken om plaats te maken voor een nieuwe woning naar eigen ontwerp. Maar het bestemmingsplan van de gemeente schreef verschillende regels voor. „Het grondvlak van het huis mocht niet groter worden dan negen bij eenentwintig meter”, vertelt Murphy. „Verder moest de goothoogte drie meter zijn en mocht het geheel niet hoger komen dan zeven meter. Ook moest het huis een puntdak krijgen, met een hoek tussen vijftien en zestig graden. Kortom, de gemeente wou een traditioneel huis.” Maar dat was niet wat Don Murphy voor ogen had. „We moesten inventief zijn om de opgelegde beperkingen te omzeilen.”

De woning, genaamd Sodae Huis, ligt te midden van het polderlandschap van Amstelveen, op een splitsing van waterwegen, waardoor de locatie een eilandje vormt in het beschermde natuurgebied. Niet verwonderlijk dat de spectaculaire omgeving een invloed had op het ontwerp. „Natuurlijk is dat zo. Als bewoner moet je overal optimaal genieten van het uitzicht”, beaamt de architect. Grote ramen waren een must. „Anderzijds vond ik dat de woning zelf moest opgaan in het landschap. Het huis moest eruitzien als een zo natuurlijk mogelijk object. Ik heb mij laten inspireren door zwerfkeien.” Een woning als een massief object, weggezaakt in het poldergras. Volgens het principe van een bunker: wel zien maar niet gezien worden. „Het is de bedoeling dat het beton door regen en mos gaat verkleuren, zodat het als een grote natuurlijke steen wordt.”

STAPELING VAN DRIE LAGEN

De vier zijden van het basisvolume zijn zo afgesneden dat het huis er aan elke kant anders uitziet. Hierdoor ontstaat een buitengewone, karakteristieke vorm. Het asymmetrisch tienvlak biedt een boeiend spel van rechte lijnen en hoekige ruimtes. →

Het woongedeelte bevindt zich op de bovenste verdieping, waar het uitzicht het mooist is. De immense ruimte (160 m²) wordt in drieën verdeeld door hoge grijze kasten, aan beide zijden van het centrale oranje keukenblok.

Zoon Edan op de grijze
Facetzetel van Ligne Roset.

DE ARCHITECT LIET ZICH
INSPIREREN DOOR HET
PRINCIPE VAN EEN
BUNKER: WEL ZIEN MAAR
NIET GEZIEN WORDEN.

Het vrijstaande bad werd op maat gemaakt door H2B in Amsterdam.

Het bed van Don en Sylvie werd met de hand gemaakt door kunstenaar en vriend Dauwe Den Hertog. De Ploppstoel van Oskar Zieta (Hay) staat onder een Constanzalamp van Luceplan.

In de kelderverdieping kunnen de kinderen zich uitleven op het drumstel. Het home-cinemasysteem creëert een bioscoopgevoel.

Om aan het bestemmingsplan te voldoen zijn twee zijden van de eerste etage schuin gezet, in een hoek van zestig graden. Toch oogt het geheel eenvoudig. Don Murphy toont ons de maquette van het huis. „Het is een volume dat precies hetzelfde blijft als je het op zijn kop zet”, zegt hij, terwijl hij de maquette in zijn hand laat draaien. „Het is belangrijk dat het ontwerp een zekere puurheid uitstraalt, een soort vanzelfsprekendheid. Alsof het er altijd al heeft gestaan.”

Maar achter een ogenschijnlijk eenvoudig ontwerp zit vaak een complex proces. De constructie bestaat uit kalkzandsteen, beton en staal. Om de gewenste betonlook te krijgen werden de wanden van kalkzandsteen bespoten met spuitbeton. „De eerste laag werd gladgestreken. De tweede laag liet ik zo, waardoor het eindresultaat er ruw uitziet.” Zelfs een van de buitendeuren werd bespoten met beton, waardoor ze een geheel vormt met de buitenmuur. De andere grote deur is een stalen schuifdeur. De woning is een stapeling van drie lagen. Elke verdieping heeft een andere oriëntatie. Op de bovenste etage, met aan drie zijden grote ramen, is het uitzicht het spectaculairst. Hier zijn de leefruimtes ondergebracht, met aan de ene kant een formele woonkamer met piano, cocktailbar en uitzicht op de Rembrandttoren, en aan de andere kant een gezellige huiskamer met open haard en tv. De verdieping daaronder kijkt precies de andere kant uit. Hier is slechts één zijde opengewerkt, voor de privacy in het slaapgedeelte. De verdieping

onder het maaiveld is dan weer uitermate geschikt voor functies waarbij lichtinval minder belangrijk is, zoals de bioscoop- en fitnessruimte.

OOK VERTICAAL OPGEDEELD

Dwars door deze driedeling wordt het gebouw ook verticaal in tweeën gedeeld: links het deel van de ouders, rechts dat van de kinderen. Met elk een eigen ingang, trap en sanitair. Consequent zijn ook binnenshuis materialen en kleuren gebruikt die naadloos aansluiten met de omgeving. Slechts één uitgesproken kleur komt telkens terug: oranje. Zoals in het grote keukenblok, dat door de architect zelf werd ontworpen. „Oranje is de lievelingskleur van mijn vrouw”, vertelt hij. „De keuken ligt centraal in de ruimte. Sylvie kookt fantastisch en ik wilde dat zij daarbij midden in het huis zou staan. Met prachtig uitzicht op de weg.”

Is het de woning geworden die de gemeente Amstelveen voor ogen had? Don Murphy glimlacht. „Niet echt. In het begin waren de ambtenaren die over de bouwvergunning gingen erg geschrokken. Maar ze konden niet anders dan besluiten dat alle regels gerespecteerd waren in het plan.” Het huis heeft heel veel bekijks. „Voorbijgangers roepen luid wat ze ervan vinden”, zegt hij met een lach. „En die commentaar varieert nogal. Ooit stak er zelfs een briefje in de brievenbus met de vraag waarom we zo’n lelijk huis hadden gebouwd.”

HET IS BELANGRIJK DAT HET ONTWERP EEN ZEKERE PUURHEID UITSTRAALT, EEN VANZELFSPREKENDHEID, ALSOF HET ER ALTIJD AL HEEFT GESTAAN.